

Krig og krise i Europa – fornybare eller fossile svar?

Jon Evang
Fagansvarlig energi
Miljøstiftelsen ZERO

**FIT
FOR**

A broad legislative package to align existing EU policy with the new emissions reduction goal of 55% by 2030.

**Energisituasjonen i
Europa er i
dramatisk endring**

Stor usikkerhet

Overordnet:

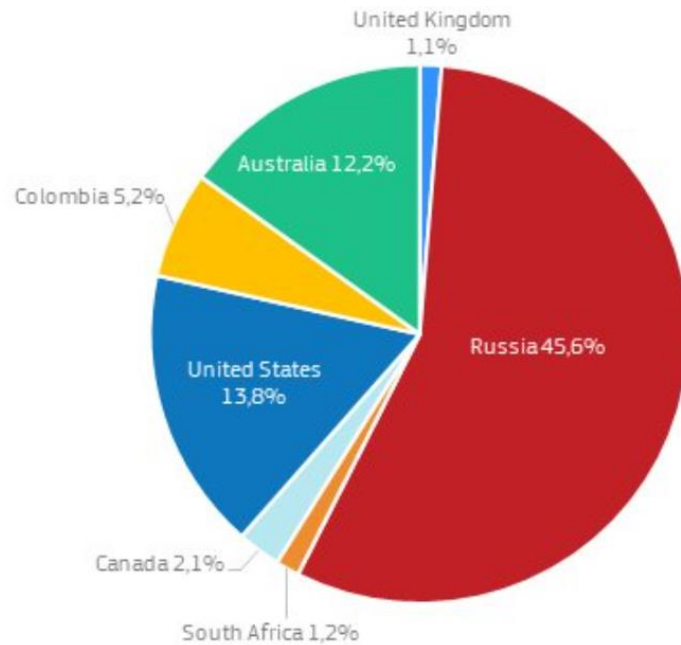
- Hvor lenge varer krigen i Ukraina?
- Hvor lenge varer konflikten med Russland?

Energi og klima:

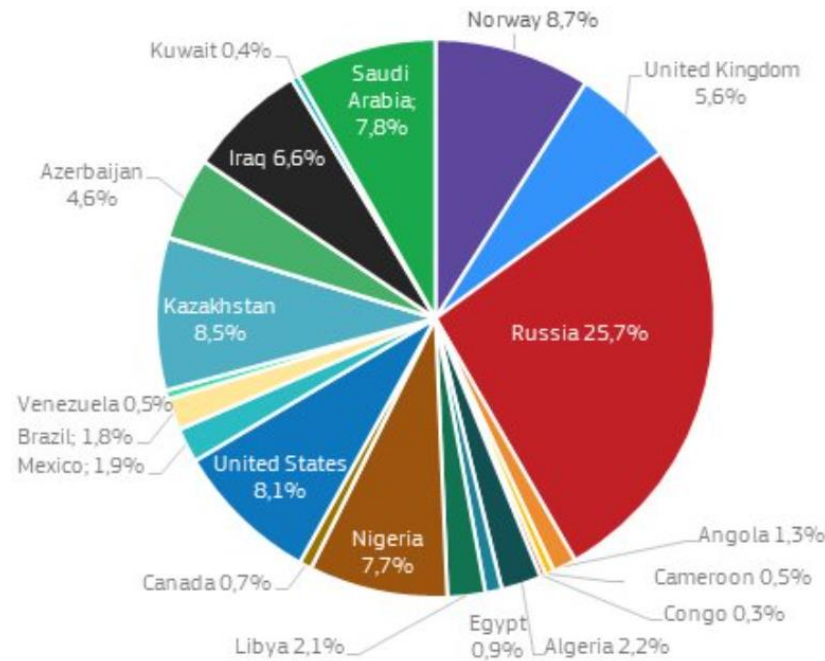
- Hvor raskt vil EU klare å redusere avhengigheten av russisk gass?
- Hva er de fossile alternativene?
- Hva er de fornybare alternativene?

EUs energiavhengighet av Russland er stor...

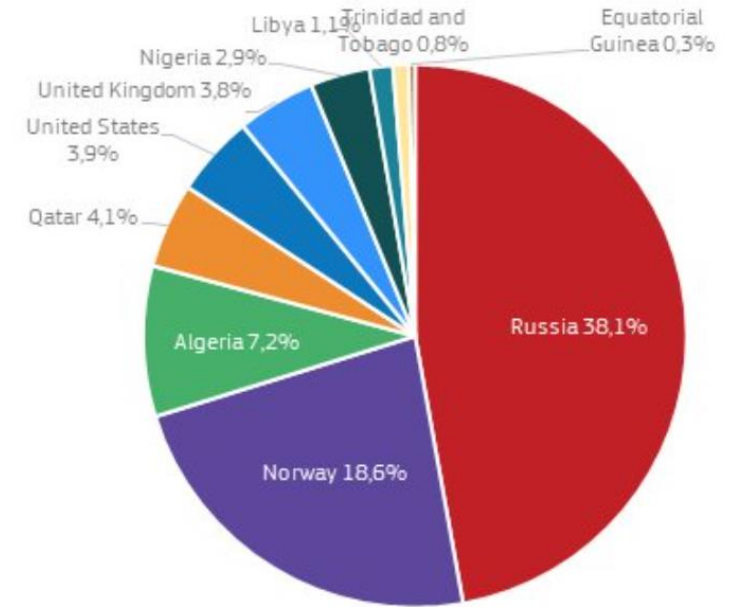
Coal import dependency per country (2020)

Crude oil imports dependency per country (2020)

Gas imports (pipe and LNG) dependency per country (2020)

...og av fossil energiimport.....

EU importerer for egen bruk

90% av gassen

97% av oljen

70% av kullet

...derfor tar de grep

- Repower EU – plan for å bli uavhengige av russisk energiimport
- Overordnet enighet allerede 11.mars
- Detaljert plan innen mai

NB! Merk at målet med pakken er tredelt; rimelig, sikker og bærbar/fornybar energi

European
Commission

REPowerEU: Joint European action for more affordable, secure and sustainable energy

MARCH 2022

In recent months Europe has been facing high and volatile energy prices. After Russia's unprecedented military attack on Ukraine, security of supply concerns exacerbate the situation.

Providing companies and households with affordable, secure and clean energy requires decisive action, starting immediately with price mitigation and storing gas for next winter.

The case for a rapid clean energy transition under the European Green Deal has never been stronger and clearer. Terminating our dangerous overdependence on fossil fuels from Russia can be achieved well before 2030.

URGENT ACTION ON PRICES

Keeping retail energy prices in check by confirming the possibility of price regulation to help protect consumers and our economy.

Guidance on temporary tax measures on windfall profits and use of emissions trading revenues, so governments can ease the pressure on household consumers

State Aid measures: consultation with Member States on a potential Temporary Framework to grant aid to companies facing high energy costs.

Market actions assessing options to improve the electricity market design.

På kort sikt (1-2 år)

EU vil redusere bruk av russisk gass med 2/3 i løpet av 2022

Fornybart:

- Sol på «alle» tak
- Energieffektivisering
- Stanse utfasing av kjernekraft
- Enklere prosesser for bygging av fornybar

Fossilt:

- Plan for å fylle opp gasslagrene
- Øke egenproduksjon av biogass
- Øke import av LNG
- Norge (mfl) øker sin gasseksport
- Bruke mer kull

På mellomlang sikt (2030/~10 år)

I 2030 skal EU være uavhengig av russisk energi

Fornybart:

- **Driverne er nå både energisikkerhet og klimamål**
- **Fornybar energi i økt tempo, havvind kommer i stort volum**
- **Hydrogenvolum øker, begynner å erstatte gass**

Fossilt:

- **Gass skulle reduseres med 30 % (FF55), nå blir det mer (primært russisk gass)**
- **Liten ny investeringsvilje i fossil infrastruktur**
- **Alle virkemidler EU innfører reduserer gassavhengigheten**
- **LNG terminaler kan også ta i mot hydrogen og biogass**

På lang sikt (→2050)

EU leder an på vei mot netto null utslipp i 2050

Fornybart:

- Tyskland forserer fornybar – 540 TWh til 2030, skal være 100% fornybar i 2035!
- Andre EU land med lignende fornybar mål, alle mer ambisiøse enn Norge

Fossilt:

- Gassbruken skal reduseres til nær 0 i 2050
- Samme gjelder kull og olje

Norges rolle i Europas energiomstilling – noen refleksjoner

Økt olje- og gassproduksjon på norsk sokkel er ikke svar på noen av utfordringene EU har adressert etter 2030

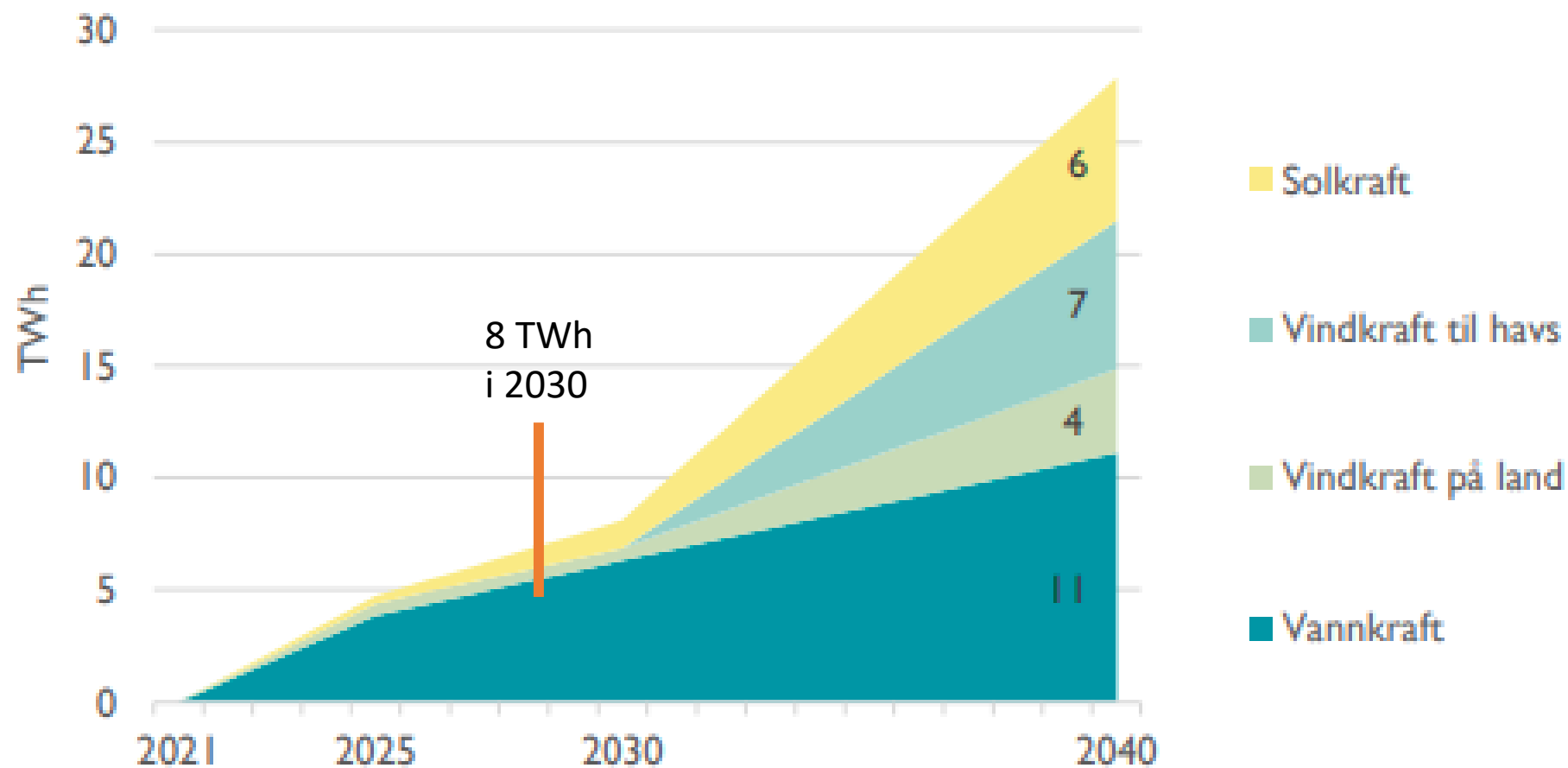
I alle scenarier blir fornybar energi og hydrogen viktig

Flere og sterke drivere for å redusere fossilavhengighet på kort og mellomlang sikt – normativt, energisikkerhet, klima og pris

Kan denne krisen være det som får nødvendig fart på det grønne skiftet?

Hvor mye har ny kraft får vi?

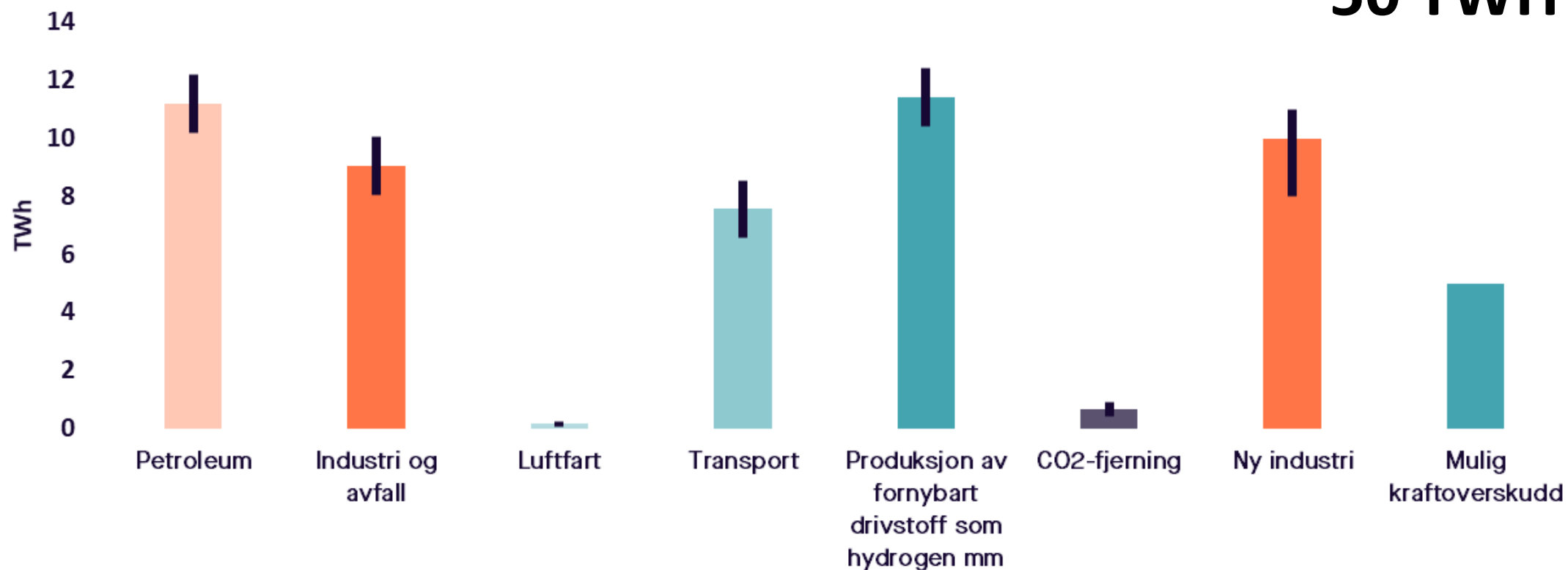
Figur 3-3 Økning i kraftproduksjon i Norge 2021-2040.

Kilde: NVEs langsiktige markedsanalyse (oktober 2021)

Hvor mye kraft trenger vi?

Nytt kraftbehov i 2030

~50 TWh

Hva bør Norge gjøre?

Nasjonalt:

- Økt usikkerhet om gass på lenger sikt – ikke grunnlag for å øke aktiviteten
- Men Norge kan levere blått hydrogen – kan bli vesentlig del av løsningen
- Havvind er vårt beste kort, både innenlands og i et europeisk perspektiv – forsere og utvide!
- Gi strømstøtte, og revurdere ordningen før vinteren 2022/2023

Lokalt:

- Kartlegge potensial for solkraft i din kommune – nå er det vanlige taks tur! (og beitemarks-solparker?)
- Kommunene kan gjøre mye mer for energieffektivisering – meldeplikt med ENØK støtte?
- Ny vindkraft? Lokal vilje +++

Takk for oppmerksomheten!

6. april arrangerer vi

ZERO

Klimatalen 2022:

Slik når vi klimamålene

[Les mer på klimatalen.no](https://klimatalen.no)

